

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK
JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
so sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Naše železnice in železničari

V narodni skupščini se je preko sobote v permanentnem zasedanju sprejel novi proračun gradbenega, prometnega in poštne ministristva. Skupni predlog proračuna gradbenega ministra za leto 1937-38 izkazuje 173.8 milijonov dinarjev, to je za 19.2 milijonov več kakor lani. Med drugim se v proračunu predvideva popravilo ceste Ljubljana - St. Ilj. V proračunu se predvideva cela vrsta del na področju izven dravske banovine. V načrtu zakona je predvidena ustanovitev državnega cestnega fonda, na podlagi katerega bo mogoče sklepati dolgoročno posojila ter nadaljevati z gradnjo in modernizacijo naših cest.

Prav zanimiva in poučna je bila debata v zvezi z novim proračunom prometnega ministristva. Tako je narodni poslanec Mohorič opozarjal, da se proga Beograd - Zagreb obnavlja z velikimi investicijami, dočim se morajo brzine vlakov v Sloveniji zelo zmanjševati. Nujno potrebno je, ga se zgradi drugi tir med Zidanim mostom in Zagrebom, ki je eminentne važnosti za mednarodni promet. Tukaj ne gre za nikakšne koncesije dravski banovini, marveč za obče prometne državne interese. Krediti za prepotrebni drugi tir naj bi se uvrstili v prvi gradbeni program. Drugi del svojih izvajanj, ki so zbudila veliko pozornost pri vseh poslancih, pa je poslanec Mohorič posvetil vprašanju socialnega položaja železniškega osebja in delavstva, ki vršita svojo naporno službo z izredno požrtvovalnostjo, saj se njihova služba redno razteza preko normalnega delovnega časa in je treba misliti na to, da se bedno stanje železniških delavcev izboljša in da se omilijo tudi življenjski pogoji ostalih železniških nameščencev.

Važnemu vprašanju personalnih zadev v našem prometu pa sta posvetila topla pozornost tudi narodna poslanca dr. Fux in Pleskovič. Dr. Fux je predlagal, sestavo posebne komisije prometnega ministristva, ki naj uredi položaj personala, saj je za progovno delavstvo na področju Slovenije na razpolago le malo kreditov, tako da so delavci zaposleni le do 8 do 15 dni na mesec. Tu gre za okoli 2000 železniških rodbin, ki so hudo prizadete, pa tudi promet radi tega mnogo trpi. Poslanec Rudolf Pleskovič se je tudi dotaknil vprašanja potrebe dobro urejenega železniškega prometa. Naši vrli železničari vršijo svojo dolžnost vzorno, vendar pa so preslabo plačani. Najslabše so plačani železniški delavci. Če pomislimo, da je ljubljanska železniška direkcija visoko aktivna, potem ni prav, da se ne rešijo nujne personalne zadeve in da ne prejema kreditov niti za najnujnejša vzdrževalna dela. Radi tega je narodni poslanec Pleskovič v posebni resoluciji predlagal, da se naj izboljša položaj železniškega delavstva in nameščencev, nadalje da se železniškemu delavstvu zagotovijo večje zaposlitve, da se uvedejo nagrade za prekorno delo, da se povečajo prispevki za službeno obleko, da se omogoči avtomatsko napredovanje ter da se pri ljubljanski direkciji poveča število osebja.

Politična abstraje

Naša pošina, kmetijska in socialna politika

Narodna skupščina je zasedala preteklo noč vse do 7. jutraj. Na dnevnem redu je bilo obravnavanje novega prora-

Za Španijo ali Afriko?

12 laških divizij pripravljenih

PARIZ, 8. marca. Havas poroča: Pertinax piše v »Echo de Paris«, organu francoskega generalnega štaba: Nadaljnji razplet dogodkov v Španiji zavisi od zadržanja ter uvidevnosti kontrolnih sil. Z ozirom na nasprotovanja Rima in Berlina se je sklenilo, da se kontrola vrši samo na kopnem in morju, nikakor pa ne v zraku. Bilo že kakorkoli: Nezakoniti pokreti »prostovoljcev« in odpošiljanje vojnega materiala bo odslej moglo ostati manj nezapaženo kakor doslej. V vsakem slučaju se bo poslednja tajna intervencija z ene ali druge strani lahko pretvorila v neposredno, toda samo ob težjih nevarnostih. »L'Oeuvre« prinaša članek ge. Tabouis, v katerem pravi, da dobiva italijanska intervencija novi zamah. Mnogo se v fašističnih krogih govori o novem ekspedicijskem zboru, ki mora biti pripravljen do konca marca. Potrjuje se, da se pripravljajo štirje zbori, vsak po tri divizije. Ta poročila so prispela z istega mesta, kakor je prišla pred tremi meseci vest o odpošiljanju 60.000 italijanskih vojakov v Španijo in katera vest se je pozneje 100% potrdila. V gotovih rimskih krogih niso popolnoma prepričani o tem, da so te priprave namenjene Španiji. V nekaterih krogih se vprašujejo, če niso morda te priprave namenjene cilju, da podpro ideološko Mussolinijevo propagando v Afriki ali kje drugod.

LONDON, 8. marca. Havas poroča: Nevmeševalni pododbor je sklenil, da stopa kontrola španskih mej na kopnem in na morju v veljavo dne 13. marca.

Francovci v vseučiliški četeti v ljudi stiski

BARCELONA, 8. marca. Havas poroča: Francovci, ki so se utrdili v rovih pri kliniki, se nahajajo v brezupnem položaju. Pod pritiskom republikanskih sil so se morali umakniti v kletne prostore klinike. Vladno topništvo je učinkovito obstreljevalo vse prometne zveze Francovcev na sektorju južno od reke Taje kakor tudi tvornico orožja v Toledu. Francovo letalstvo je vršlo več bomb na republikanske linije pri Jarami, pa je bilo po republikanskih protiletalskih topovih pregnano.

AVILLA, 8. marca. V teku poslednjih na padov pred Madridom so se republikanske sile poslužile strupenih plinov, vendar brez večjega uspeha. Francovo letalstvo je razvilo veliko aktivnost, bombardirajoč Madrid in Argando.

MADRID, 8. marca. Havas poroča: Doznalo so se nove podrobnosti o rezultatu napada madridskih čet na položaje pred Morato de Tajuna na jaramski fronti. Francovci so pretrpeli velike izgube ter

V Jeruzalemu teče kri

JERUZALEM, 8. marca. V Jeruzalemu so se zopet ponovili konflikti. Včeraj je bilo oddanih več strelcev proti Arabcem in sta bila dva Arabca ubita, več pa ranjenih.

čuna poštne ministristva. Narodni poslanec Ivan Mohorič je v svojih izvajanjih naglašal, da predstavlja ministristvo za pošto resor, ki izkazuje višek 150 milijonov dinarjev. Potrebno je, da se železne, brzojavne in telefonske žice zamenjajo z bakrenimi, zlasti v dravski banovini, kjer so še vedno razmere, kakršne so bile pred vojno. Zlasti v savski dolini in mariborski okolici imamo še vedno železne brzojavne in telefonske žice, ki znatno ovirajo pravičen promet. Navzlic temu ni v novem proračunu nikakšne zadavne postavke za dravsko banovino. — Tudi je zahteval, da se za nočno dobo dovolijo v telefonskem prometu posebne olajšave. V zvezi z radijem se je zavzemal za to, naj bi se vsem nacionalnim, kulturnim in socialnim organizacijam omogočilo sodelovanje pri izvajanju radijskega programa. Tudi je zahteval povečanje honorarjev za pogodbene poštarje, ki ne prejemajo za poštno hranilno in čekovno službo nobene odškodnine.

Po odobritvi proračuna poštne ministristva je sledilo obravnavanje proračuna kmetijskega ministristva in je v zvezi s tem spregovorilo 30 poslancev. Opozicijski poslanci so kritizirali proračun kmetijskega ministristva povdarjajoč, da je kmetijski proračun za državo, ki je grazlito kmečka država, veliko premajhen in da bi se moral na račun drugih resorjev povečati.

V židovski četrti sta bila dva Arabca napadena. V Haiji so bili 4 Arabci pri izdelavi bomb radi eksplozije težko ranjeni.

Zelo obširna je bila razprava v zvezi z novim proračunom ministristva za socialno politiko in narodnega zdravja ter se je debate udeležilo okoli 40 govornikov. V zvezi s tem je naglašal narodni poslanec Ivan Mohorič, da znaša vsakoletni prirastek našega prebivalstva 280.000 prebivalcev, to je 2%. Le okoli 200.000 jih ostane doma, dočim jih mora 80.000 za kruhom. Od leta 1930 je vsako izseljevanje popolnoma onemogočeno in gre to število kot obremenitev domačega delovnega trga. Borze dela nimajo dovolj gmočnih sredstev na razpolago, tako da postaja vprašanje brezposelnosti vsebolj pereče. Naši delavci in emigranti so do gospodarske krize pošiljali v svojo domovino nad 2 milijardi na leto, sedaj pa komaj 200 milijonov. Nadalje se je poslanec Mohorič zavzemal za zboljšanje življenjskega standarda delavcev, ki ni z uredbo o minimalnih mezdah niti najmanj rešen. Javna dela ne dajajo delavstvu trajnega zaslužka, ki je mogoče le z ustanavljanjem novih podjetij in povzdigo gospodarstva. Poslanec Mohorič se je nadalje izrekel za razširjanje socialnega zavarovanja, vendar pa bi trebalo še preje pristopiti reorganizaciji SUZORja.

OBČNA ZBORA JNS V MARIBORU.

Minule dni sta se vršila občna zbora okrajnih mestnih organizacij JNS za I. in IV. mestni okraj. Za prvi okraj je bil v četrtek dne 4. t. m. v strankinih prostorih, za IV. pa 6. t. m. pri Kosiču v Korosčevi ulici. Odbora obeh organizacij sta v preteklem poslovnem letu imela več sej ter priredila več sestankov. V novem odboru za I. mestni okraj so med drugim gg. Mahorčič, Jaka Novak, Podgoršek, Krizmanič, Bureš, Vahtar, Spindler itd., v odboru za IV. mestni okraj pa so med drugim gg. Veljak, Kežzar, Kosi, Batič, Klajnsček, Benko itd. Odbora se bosta konstituirala na prvi seji. Tekom marca bosta še občna zbora okrajnih mestnih organizacij JNS za III. in V. mestni okraj.

KRSTNA GOVORA V SKUPŠČINI.

V Narodni skupščini sta se v soboto oglasila k besedi narodna poslanca Jovan Zdravkovič in Radivoj Nikolič, ki sta bila izvoljena na listi dr. Mačka in ki sta se prijavila za sodelovanje v skupščini. — Zdravkovič je kritiziral prejšnji, pa tudi sedanjí režim. Dejal je, da se je radi pitska volitev moral odpovedati abstinenci politiki. Volilci so se prepričali, da ni pričakovati skorajšnjega sporazuma z dr. Mačkom, radi česar so od njega zahtevali, da gre v skupščino, da pomaga tamkaj izposlovati liberalnejše politične zakone. Mora se je pokoriti volji volilcev. Od vlade dr. Stojadinovića se je pričakovalo mnogo več. Mesto z novimi zakoni se vlada s starimi zakoni. Nato je spregovoril tudi narodni poslanec Nikolič, ki je dejal, da so običajni razgovori med dr. Mačkom in združeno opozicijo na mrtvi točki in da je radi tega spričo nedoglednosti sporazuma na željo volilcev šel v skupščino.

BESEDE NE ZALEŽEJO.

Ljublj. »Nova Pravda« z dne 4. t. m. piše: »Jugoslovanski katoliški škofje so v času od 8. do 14. januarja t. l. imeli v Zagrebu skupno konferenco, ki so jo zaključili z objavo posebnega poročila. Prva točka tega poročila se peča s komunizmom in pravi, da je »katoliški episkopat vsestransko proučil delavnost komunistične propagande v naši domovini, navdahnjeno od Moskve potom plačan-ec«. Škofje so izdali na vernike glede komunizma posebno spomenico. Poročilo pravi, da bodo škofje pozorno spremljali komunistično propagando in storili vse, da to strašno nevarnost za civilizacijo in vernike odstranijo. Katoliška cerkev in njeni člani morejo s praktičnim delom ustvariti najmočnejši jez proti komunizmu. Besede same ne zaležejo dosti.«

LJUBLJANSKA POSVETOVANJA ZDRUŽENE OPOZICIJE.

Pod predsedstvom bivšega ministra dr. Kukovca je bila včeraj v Ljubljani konferenca izvršnega odbora slovenskega kmečko delavskega pokreta. Na tej konferenci je dr. Kukovec poročal o svojih razgovorih s predstavnikij SDK v Zagrebu. Na konferenci se je naglašala potreba, da bi slovensko vodstvo razširilo propagando po vsej Sloveniji in tudi v črnomeljskem srezu in Beli krajini, kjer se je doslej vršila agitacija s strani zagrebskega vodstva.

NE MOREJO NADOMESTITI.

Včerajšnje »Jutra« piše v uvodniku: »Kar se tiče gospodarskih in socialnih težav Slovenije po moramo reči, da nas je letošnji proračun razočaral. Dogodki preteklega leta dokazujejo, da se da sicer

Domovni razredi**Ptujska občinska politika**

Poročali smo že, da je bil novi občinski proračun odobren. Poročevalec, mesini svetnik g. Fras je podal obširno poročilo, iz katerega v glavnem posnemamo: Proračun za upravno leto 37/38 predvideva 3.128.552 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov in je za 337.320 Din večji. Povečanje proračuna izvira iz tega, ker so se radi priključitve okoliških občin dohodki kakor tudi izdatki povečali. Teritorij mesta se je radi priključitve povečal od 275 ha na 1811 ha, prebivalstvo pa od 4261 prebivalcev na 7165. S priključitvijo okolice so redni dohodki iz lastnega premoženja narasli le za 4956 Din in so se morali napram tekočemu letu povečati dohodki iz izrednega prometa doklad, davščin, trošarin itd. za 332.364 Din.

Osebnih izdatki, brez mezd delavstva, znašajo 611.370 Din ter so za 76.588 Din večji od tekočega leta, to pa radi tega, ker sta predvideni dve novi mesti. Površek pri materialnih izdatkih znaša 260.732 Din in je porazdeljen v posamezne partije. Največje povečanje iz te postavke je socialno skrbstvo, kjer so se povečali izdatki za 102.180 Din, to pa radi tega, da je prebivalstvo priključenih občin siromašno ter tudi v samem mestu siromašnost vedno bolj narašča. Predvideni sta dve novi postavki, prispevek za telefon Ptuj—Sv. Anton v znesku 5000 Din in prispevek za posredovalnico za obrtne in trgovske vajence v znesku 500 Din.

Trošarina na vino se je znižala od 1.50 na 1.25 Din, na priključenem ozemlju pa znaša 1 Din od litra, na šumeča vina je trošarina 20 Din od litra, na pi-

politična moč nad našo domovino dobiti izključno v eno roko, toda le za ceno, da da se odrečemo gospodarskim in socialnim potrebam. V dobrih časih narod tudi take eksperimente prenese. V težki dobi pa mu spremembe pri gasilskih zajednicah, razpusti občinskih odborov, premeščanja učiteljev in uradnikov, strankarske koncesije in partijski uspehi ne morejo nadoknaditi izgub na zaslužku in kruhu.

SARAJEVSKI DOGODKI.

Te dni je nastal v Sarajevu spopad med pravoslavci in muslimani. Žrtvi spopada sta postala dva pravoslavca. Dogodek posamezni sarajevski listi obširno komentirajo.

STRAH ZA NADALJNO BODOČNOST.

V »Slovenca« od 7. t. m. beremo: »Uredba o likvidnosti kmetijskih dolgov z dne 26. septembra 1936 je prinesla na eni strani marsikaterim dolžnikom znatno olajšanje ne samo z odlogom plačil, ampak tudi zaradi znatnih odpisov, na drugi stran pa je povzročila pri našem kreditnem združništvu upravičen strah za nadaljnjo bodočnost naših hranilnic in posojilnic.« Ta ugotovitev ter naslednje vrstice so umevno zbudile zanimive komentarje.

V kcaljestvu žene**Ženski bataljoni odhajajo v Abesinijo**

Po zasedbi Abesinije po Italiji je ostalo v vzhodni Afriki še približno 160.000 Italijanov, večinoma delavcev, ki so zaposleni pri gradnji cest. Ostalo pa je tudi še vojaštvo in uradništvo, ki ga bo morala Italija imeti stalno v zasedenem ozemlju, 90% teh mož je neporočenih. Ker pa bodo morali ti Italijani, če že ne več, pa vsaj za gotovo število let ostati v Abesiniji, nastaja radi tega važna kolonialno vprašanje ureditve življenja teh samcev, ki je v nujni zvezi s pravkar sprejetimi sklepi velikega fašističnega sveta. Mnogo je med Italijani tudi takih, ki so začeli gledati po Abesinkah in je bila italijanska vlada primorana, prepovedati mešane zakone Italijanov z Abesinkami, ker hoče Mussolini za vsako ceno preprečiti razvoj neke mešane rase. Italijanski kolonialni strokovnjaki trdijo namreč, da so otroci mešanih zakonov (v tem slučaju bele in črne rase) element

vo 1 Din, na luksuzne pijače, kjer je podana možnost pavšalizacije, po 5 Din na rum in slične pijače 2.50 Din. Trošarina na meso in goveda ostane ista, le pri suhemu mesu in mesnatemu blagu se zviša od 20 na 100 Din od 100 kg. Na novo se uvede taksa na plesne prireditve po Din 100.— in Din 10.— od vsakega godca. Najemniški vinar se v najvišjem razredu zniža od 15 na 12%. Izkazuje se površek za obrtno nadaljevalno šolo v znesku 13.000 Din in trgovsko nadaljevalno šolo v znesku 1000 Din. Nadalje je nova postavka za tujsko-prometno pisarno in prospekti Maribor-Celje-Ptuj v znesku 9000 Din. Tujska prometna pisarna se otvori že s 1. majem t. l. v prostorih mestne hranilnice. Za mestna poslopja se odobruje kredit v znesku Din 7200 za popravila in obnovitev fasad.

Uspeh naštetih davščin, trošarin in taks je predviden na 1.330.200 Din ter bi se moral končni primanjkljaj v znesku 585.586 Din kriti s 55% doklado na državne neposredne davke, kar pomeni, da se bo doklada zvišala na 5%. Priključene občine so imele dosedaj naslednje doklade: Breg 63%, Rogoznica 105% in Grajena 70%. K temu pa je prišteti še 5% zdravstveno doklado. Kakor je iz prednjega razvidno, bodo priključeni deli okoliških občin imeli veliko manjše dajatve in je radi tega 5% površek popolnoma na mestu, ker drugače ne bi bilo mogoče doseči proračunskega ravnovesja. Na obuvala se pobira uvoznina v višini 5% prodajne cene, od konfekcije pa 3% prodajne cene. Na novo se obdavčijo tudi tovornji avtomobili, ki se ne uporabljajo za izvrševanje prevozniškega obrta z letno davščino po 300 Din, motorji z 25 Din in motorji s prikolicami z 50 Din.

Živinski potni listi se bodo odslej izdajali za okoliško prebivalstvo na Bregu, Rogoznici in Grajeni, kjer se bode vršil tudi ogled živali. Živina, določena za javni prevzitek, se bo smela klati le v mestni klavnici. Prešolanje otrok iz okoliških na mestne šole se mora izvršiti najkasneje do 1. aprila t. l. Z ozirom na velike izdatke 15.00 Din je občina Ptuj pripravljena banovini odstopiti v lasti gimnazijska poslopja z inventarjem, pod pogojem, da se občina razreši vseh obveznosti svoječasne pogodbe in da velja ta odstopek za slučaj in tako dolgo, dokler bi se poslopje in inventar uporabljalo za potrebe ptujske gimnazije.

Japred sodišča**Bivši upravnik Janko Šumenjak oproščen obtožbe radi uradne poneverbe**

Pred malim kazenskim senatom se je danes zagovarjal Janko Šumenjak, bivši upravitelj trsnice in drevsnice v Pekrah pred obtožbo, ki jo je dvignilo zoper njega državno tožilstvo radi utaje večje množine vina in mleka, uporaba banovinskih sodov in napačnega književanja. Ta zadeva je zbudila veliko zanimanje v okolici Peker in Limbuša, kjer je

bil obtoženec znan kot strokovnjak v kmetijskih zadevah, kot nacionalen in sokolski delavec, pa tudi v kmetijskih strokovnih krogih, med katerimi je bil Šumenjak ugleden radi svoje strokovne sposobnosti. Leta 1921 je bil prevzel od Benediktinskega samostana Št. Pavel v Avstriji popolnoma zanemarjeno posestvo z zapuščenimi zgradbami in ustanovil tam do svoje suspenzije v novembru 1935 vzoren banovinski zavod, obnovil več oralov vinograda, travnikov, dreves, poslopja, ustanovil trsnico in drevsnico ter dvignil zavod na tako višino, da so ga obiskovale številne ekskurzije, komisije, domači in inozemski strokovnjaki. Na podlagi anonimne ovadbe, ki se jih je pojavilo tekom preiskave še nekaj, se je uvedlo zoper Šumenjaka postopanje. Banovinske komisije so na svoj način ugotovile, da si je prilastil Šumenjak okrog pol milijona državnega denarja pri manipulacijah z vinom in mlekom, pri zlorabah v prehrani gojencev (ker je imel na zavodu tudi 9-mesečen tečaj za kmečke fante), pri utajenem inventarju, pri napačnem zaračunavanju itd. Pretežna večina teh očitkov se je izkazala za neutemeljeno že tekom preiskave, vendar pa je bila vložena zoper Šumenjaka še obtožnica, da je dolival banovinsko vino svojemu vinu in da si je prisvojil več mleka, kar je bilo po traditvi obtožnice zločinstvo utaje v banovinski službi. Pri današnji razpravi, ki je podala vso gori navedeno sliko, se je izkazalo, da rišajo vse priče obtožence kot vzornega strokovnjaka, poštenjaka, ki je vsakomur rad pomagal in da izpovedujejo brez razlike stanu in stranke pravcate slavošpeve, kakor se je izrazil predsednik. Razprava je podala, da Šumenjak ni uporabil nikake banovinske imovine za sebe, ne vina in ne mleka, da je sicer odtegnil glavnemu računu okrog Din 80.000 dohodkov, da pa je ves ta znesek porabil izključno le v interesu zavoda, ker z rednimi proračunskimi dohodki ni mogel pospeševati napredka zavoda, je tekom let dohodke v gornji višini odtegnil iz računa in vodil takozvani črni fond, ki ga je pa izključno potrošil za zavodove potrebe in obtožnica ne navaja niti enega slučaja, da bi bil kaj od črnega fonda porabil za sebe. Ker pa je kaznivo vsako netočno književanje, je bil Šumenjak obsojen radi prestopka po § 397 1. odst. k. z. radi nepravilnega književanja samega na sebi brez kakega okoliščevanja za sebe, na en mesec zopora pogojno za dobo dveh let, dočim je bil oproščen obtožbe radi zločina utaje, kakor tudi radi uporabljanja banovinskih sodov. S to sodbo se je napravil konec gonil neznanjih denunciantov, je dobil Janko Šumenjak zadoščenje, kar je bilo sprejeto od številnega občinstva iz Limbuša in Peker z velikim zadovoljstvom. Senatu je predsedoval dr. Tombak, člana sta bila Kolšek in Lečnik, državno tožilstvo je zastopal dr. Dev, branilec je bil odvetnik dr. Snuderl. Zanimivo je, da je ta zavod v Pekrah, ki je s tolikim trudom in žrtvami nastal iz zapuščenega posestva mrtve roke, šele po treh brezuspešnih poizkusih mogel biti razlaščan, da pa je sedanje vodstvo banovine baje kljub razlastitvi vse skupaj vrnilo benediktinskemu samostanu.

Ves češkoslovaški narod proslavlja 87. letnico rojstva očeta češkoslovaške svobodne republike, velikega misleca, prezidenta osvoboditelja in modrega državnika T. G. Masaryka. Prezident dr. Beneš je ob tej priliki razgasil svojo prvo veliko amnestijo, s katero je na tisoče deležnih velikodušnega pomiloščenja.

Kulturne beležke

Priol Josip, Škropljenje sadnega drevja. Str. 85, 4°. S 45 podobami. Ljubljana 1937. Založilo Sadiarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo. Naš odlični in znani strokovnjak Josip Priol, ravnatelj banovinske vinarske in sadiarske šole v Mariboru, je po naročilu Sadiarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo izdal izredno poučno, nazorno sestavljeno knjigo pod gornjim naslovom, mišljeno kot poljudno navodilo, kako zboljšamo s smotrnim škropljenjem sadni pridelek v množini in kakovosti. Piscu so služili kot podlaga pri sestavi te koristne in poučne knjižice v prvi vrsti uspehi mnogih škropljnih poizkusov, ki so se prirajali zlasti v zadnjih 18 letih pod avtorjevimi vodstvom na tukajšnji vinarski in sadiarski šoli. Nedvomno bo ta spis našega izbornega strokovnjaka našel pristršen sprejem pri naših obmejnih sadijarjih, ki jim bo ta knjižica zanesljiv svetovalec v vseh spornih slučajih. Piscu gre toplo priznanje za trud in temeljitost našim sadijarjem pa je priporočati, da segajo po knjižici.

Gospodarske beležke

Na občnem zboru Narodne banke, ki je bil včeraj v Beogradu, je guverner dr. Ra dosavljevič poročal, da bo od doseženega dobička 24.250.207 dinarjev razdeljenih delničarjem po 400 Din na račun dividende in bo ostanek odkazen v dividendi fond. Pri volitvah je bil med drugim izvoljen v odbor od Slovencev Ivan Avsenek iz Ljubljane.

Naše terjatve napram Nemčiji preko 30 milijonov mark. Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 27. februarja je znašal naš aktivni saldo proti Nemčiji 27 milijonov mark. Po najnovjšem izkazu z dne 4. marca pa bo znašal nad 30, po neklib vesteh bo dosegel celo 33 milijonov mark.

ravnost pompozna propaganda po vsej Italiji je v toku, da spravi v Abesinijo čim več Italijanov, a najbolj onih, ki bi se rade čimprej omožile.

Te dni je odplula italijanska ladja »Colombo« iz Napolja v Djibuti. »Colombo« ima za seboj kaj pestro zgodovino italijanskih prevozov v Abesinijo, 28 krat je že odplula ladja iz napoljskega pristanišča v Djibuti in se tudi vračala po isti poti nazaj. V Afriko je šla armada, šlo je sbreljivo in ostale potreščine. Iz Afrike se je ladja vračala s kaj čudnim tovorom, ranjenimi in mrtvimi. V Afriko je vozila ladja zdravje in pogum, nazaj pa smrt in obup. Vsakokrat, ko je ladja odhajala iz pristanišča, je bilo na obrežju zbranih mnogo ljudi. Nikogar pa ni bilo, ko se je ladja v noči vračala. Se nikoli ni bilo takih manifestacij, kakor te dni, ko je odplula iz tamkajšnjega pristanišča ob navdušenih manifestacijah 15 tisočglave množice — ladja »Colombo« s prvim transportom italijanskih žensk v Abesinijo. — Preseljevanje bele rase na črni kontinent! Prvi transport 1500 žensk bele rase je namenjen italijanskim uradnikom, delavcem in vojakom. Te žene naj bi bile

prve ustanoviteljice italijanskih družin v zasedeni Abesiniji, sedanji italijanski koloniji.

Italijanska fašistična propaganda išče, kliče in poziva mlada dekleta, da se naselijo v Abesiniji, kjer jim bo priskrbel državna uprava odgovarajočega moža Italijana. Kakor vidimo iz poročila o prvem transportu, je imela propaganda vendarle uspeh. Nič čudnega. Prvi transport je odšel v Djibuti, kjer bodo izkrcali »žensko kolonialno blago« in ga odposlali na določena mesta. Vprašanje je samo, če bodo vse te mladenke našle tam res pravega in njihovem okusu odgovarajočega moža. Morda se pa bo marsikatera izmed njih po kratki dobi vendarle premislila in se vrnila iz »nove domovine« v staro, od koder je šla v »obljubljeno deželico« s tolikim navdušenjem. Razmeroma ne prevelika razdalja Italije od Abesinije omogoča tem nadebnim ženam morebiten povratek, ki bo pa nedvomno vezan z večjimi formalnostmi nego je bil oni pri zbiranju ženskih bataljonov za Abesinijo.

Darujte za azilni sklad PTLI

